

MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN

**BULETINUL MUZEULUI JUDEȚEAN TELEORMAN
SERIA ARHEOLOGIE**

3 - 2011

**Editura Renaissance
București
2011**

MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN

BULETINUL MUZEULUI JUDEȚEAN TELEORMAN. SERIA ARHEOLOGIE 3

COLEGIUL DE REDACȚIE

Drd. Pavel Mirea, *Muzeul Județean Teleorman* - Redactor șef

Dr. Ecaterina Țânțăreanu, *Muzeul Județean Teleorman* - Secretar de redacție

Dr. Radian R. Andreescu, *Muzeul Național de Istorie a României*

Dr. Abraham van As, *Leiden University*

Dr. Douglass W. Bailey, *San Francisco State University*

Dr. Ioana Bogdan-Cătănicu, *Institutul de Arheologie 'Vasile Pârvan'*

Dr. Sabin Adrian Luca, *Universitatea 'Lucian Blaga' din Sibiu, Muzeul Național Brukenthal*

Dr. Steve Mills, *Cardiff University*

Dr. Cristian Schuster, *Universitatea din București, Institutul de Arheologie 'Vasile Pârvan'*

Dr. Laurens Thissen, *Thissen Archaeological Ceramics Bureau, Amsterdam*

Tehnoredactare: Pavel Mirea, Pompilia Zaharia

Corectura: Ecaterina Țânțăreanu, Mădălina Dumitru

Consultanți: Amelia Pannett (limba engleză), Cristi Marin (limba franceză)

Coperta: 'altar' (Starčevo-Criș) descoperit la Măgura, colecția Muzeului Județean Teleorman, desen Cătălina Dănilă, machetare Pompilia Zaharia

Colegiul de redacție nu răspunde de opiniile exprimate de către autori.

Correspondența, manuscrisele, cărțile și revistele pentru schimb se vor trimite Colegiului de redacție, pe următoarea adresă: MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN, str. 1848, nr. 1, cod poștal 140033, ALEXANDRIA, jud. Teleorman, ROMANIA sau prin email: redactie_BMJT@yahoo.com; pavelcmirea@yahoo.com.

Volum editat cu sprijinul Consiliului Județean Teleorman

Editura Renaissance 2011
www.editurarenaissance.ro
(Editură recunoscută C.N.C.S.I.S.)
Editor: Sorin Alexandru ȘONTEA
Telefon/fax: 031.808.91.97/0744.652118
E-mail: sorinsontea@rdslink.ro

©Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii Renaissance și Muzeului Județean Teleorman

ISSN 2065-5290
Tipar: ABSTRACT MEDIA SRL
Tel/fax: 031.808.91.97

IN HONOREM

VASILE BORONEANȚ - 80 ANI

TABULA GRATULATORIA

Radian Andreescu (București)
Mircea Babeș (București)
Alexandru Barnea (București)
Radu Băjenaru (București)
Carmen Bem (București)
Maria Bitiri Ciortescu (București)
Ioana Bogdan Cătaniciu (Cluj Napoca)
Clive Bonsall (Edinburgh)
Adina Boroneanț (București)
Marin Cârciumar (Târgoviște)
Bogdan Ciupercă (Ploiești)
Gabriel Crăciunescu (Drobeta Turnu-Severin)
Oana Damian (București)
Paul Damian (București)
Mișu Davidescu (București)
Alexandru Dinu (North Dakota)
Adrian Doboș (București)
Roxana Dobrescu (București)
Ștefan Dorondel (București)
Alexandru Dragoman (București)
Florin Drașovean (Timișoara)
Valentin Dumitrașcu (București)
Silviu Ene (București)
Alin Frînculeasa (Ploiești)
Luisa Fulga (București)
Daniel Garvăn (Piatra Neamț)
Elena Gavrilă (București)
Mihaela Golea (București)
Radu Harhoiu (București)
Peter Hügel (Arad)
Pascu Hurezan (Arad)
Ana Ilie (Târgoviște)
Cătălin Alexandru Lazăr (București)
Andrei Măgureanu (București)
Despina Măgureanu (București)
Dragoș Măndescu (Pitești)
Gheorghe Mănucu Adameșteanu (București)
Mihaela Mănucu Adameșteanu (București)
Mark Macklin (Aberystwith)
Silvia Marinescu-Bîlcu (București)
Sorina Mataca (Drobeta Turnu Severin)
Dragoș Măndescu (Pitești)
Kathleen McSweeney (Edinburgh)
Marco Merlini (Roma)
Pavel Mirea (Alexandria)
Katia Moldoveanu (București)
Alexandru Morintz (București)
Cristina Muja (București)
Alina Mușat (București)
Marian Iulian Neagoe (Drobeta Turnu-Severin)
Marian Neagu (Călărași)
Octav Negrea (Ploiești)
Cătălin Nicolae (București)
Eugen Nicolae (București)
Irina Oberlander-Târnoveanu (București)
Nona Palincaș (București)
Ion Pătrașcu (Alexandria)
Cătălin Nicolae Pătroi (Drobeta Turnu-Severin)
Constantin C. Petolescu (București)
Anca Diana Popescu (București)
Gabriel Marius Popescu (Phoenix, Arizona)
Raluca Iuliana Popescu (București)
Valentin Radu (București)
Petre Roman (București)
Alexandra Comșa (București)
Andra Samson (București)
Valeriu Sârbu (Brăila)
Cristian Schuster (București)
Andrei Dorian Soficaru (București)
Nicoaie Mirițoiu (București)
Ion Stângă (Drobeta Turnu-Severin)
Nicolae Șerban (Ploiești)
Cristian Eduard Ștefan (București)
Georgeta el-Susi (Reșița)
Meda Toderăș (București)
Ion Torcică (Alexandria)
George Trohani (București)
Alain Tuffreau (Lille)
Ecaterina Țânțăreanu (Alexandria)
Mircea Udrescu (Liege)
Gabriel Vasile (București)
Mihai Vasile (București)
Mihai Gabriel Vasile (București)
Ionel Vlad (Alexandria)
Alexandru Vulpe (București)
Vlad Zirra (București)

SUMAR
CONTENTS

Adina BORONEANȚ Arheologul Vasile Boroneanț la 80 de ani <i>The Archaeologist Vasile Boroneanț at 80 Years</i>	9
Marin CÂRCIUMARU Omul și arheologul Vasile Boroneanț <i>Vasile Boroneanț, the Man and the Archaeologist</i>	19
Adina BORONEANȚ A Suggested Chronology for the Iron Gates Mesolithic <i>O propunere de cronologie pentru mezoliticul de la Porțile de Fier</i>	21
Pavel MIREA Between Everyday and Ritual Use - 'Small Altars' or 'Cult Tables' from Măgura 'Buduiasca', Teleorman County (I): the Early Neolithic Finds <i>Între folosința cotidiană și rituală - 'altărașe' sau 'măsuțe de cult' de la Măgura 'Buduiasca', județul Teleorman (I): descoperirile din neoliticul timpuriu</i>	41
Marin Iulian NEAGOE Despre idolii vinčieni de tip 'tesalic' descoperiți în teritoriul comunei Hinova, județul Mehedinți <i>Vinča Idols of 'Thessalian' Type Discovered in Hinova Village, Mehedinți County</i>	59
Dimitrie C. BUTCULESCU (editare, note, bibliografie la notele editorului și transpunere ilustrații de Dragoș MĂNDESCU) Măgura Calonfirescu (Esplorațiune arheologică) <i>Calonfirescu Mound (Archaeological Exploration)</i>	81
Radian ANDREESCU, Katia MOLDOVEANU Considerații privind vetrele din așezarea gumelnițeană de la Vitănești 'Măgurice', jud. Teleorman <i>The Hearths Discovered at Vitănești 'Măgurice' Settlement Belonging to Gumelnița Culture, Teleorman County</i>	103
Ana ILIE Parure en terre cuite de la culture Gumelnița des sites du département de Dâmbovița (Roumanie) <i>Obiecte de podoabă din lut din cultura Gumelnița descoperite în așezări din județul Dâmbovița (România)</i>	119
Ion TORCICĂ Depozitul de lame de silex descoperit în localitatea Băbăița (jud. Teleorman) <i>Flint Blade Hoard from Băbăița (Teleorman County)</i>	133
Cătălin Nicolae PĂTROI Caracterul gumelnițean al culturii eneolitice Sălcuța <i>Gumelnița Character of the Sălcuța Eneolithic Culture</i>	143
Cristian Eduard ȘTEFAN Așezarea eneolitică de la Bârlălești - 'Stanția', jud. Vaslui. Unele considerații asupra ceramicii <i>The Neolithic settlement from Bârlălești - 'Stanția', Vaslui County. Considerations of the Ceramics</i>	155
Daniel GARVĂN Reprezentări ornitomorfe eneolitice din zona subcarpatică a Moldovei <i>Représentations néolithiques d'oiseaux découvertes dans les zones collinaires de Moldova</i>	171

Ion PĂTRAȘCU Câteva materiale arheologice descoperite în cetatea getică de la Orbeasca de Sus, județul Teleorman <i>Some Archaeological Finds from the Getic Fortress at Orbeasca de Sus, Teleorman County</i>	179
Alin FRINCULEASA, Nicolae ȘERBAN, Octav NEGREA, Valentin DUMITRASCU Date preliminare privind așezarea medievală timpurie de la Belciug, jud. Prahova <i>Preliminary Data on the Early Medieval Settlement from Belciug, Prahova County</i>	193
Bogdan CIUPERCĂ Câteva puncte de vedere privind activitățile meșteșugărești și spațiile de 'producție' între Carpați și Dunăre în secolele VIII-X <i>A Discussion of Craft Activities and 'Production' Areas between the Carpathians and the Danube in the VIII-X Centuries AD</i>	223
Ecaterina ȚÂNȚĂREANU De la răspunsurile la Chestionarul lui Odobescu la Lista Monumentelor Istorice 2010 - județul Teleorman <i>From the Responses of Odobescu Questionnaire to the List of Historical Monument 2010 - Teleorman County</i>	233
Cătălin LAZĂR, Cristina MUJA, Gabriel VASILE Cosiderații teoretico-metodologice privind studiul practicilor funerare (III): contribuțiile antropologiei fizice <i>Theoretical and Methodological Considerations in the Study of Funerary Practice (III): the Contribution of Physical Anthropology</i>	249
Prezentări de carte <i>Book Reviews</i>	269
Dragoș DIACONESCU <i>Cultura Tiszapolgár în România</i> , Bibliotheca Brukental XLI, Editura Altip, Sibiu, 2009, 433 pagini, ISBN 978-973-117-244-6 902(498.4) (Mihaela GOLEA, Luisa FULGA)	269
Victor Henrich BAUMANN <i>Noviodunum. Șantier arheologic 1995-2009</i> , Editura Granada, Tulcea, 2010, 243 pagini, ISBN 978-973-8905-90-0 (Silviu ENE)	271
Colaboratori <i>Contributors</i>	273

OMUL ȘI ARHEOLOGUL VASILE BORONEANȚ

Marin CÂRCIUMARU

L-am cunoscut pe Vasile Boroneanț sub o bagheta comună, aceea a marelui salvator și creator de Școală pentru cercetarea paleoliticului din România - regretatul profesor C.S. Nicolăescu-Plopșor. Într-unul din marile sale proiecte de cercetare, la Porțile de Fier, aduna, printre cercetătorii din diverse domenii, cu predilecție pe cei dedicați arheologiei paleoliticului. Eram la începutul carierei mele, constatând prea repede că aveam să fiu și ultimul dintre tinerii căruia viața îmi oferise șansa să beneficiaz de protecția marelui profesor.

Pe 'Șantierul de cercetări interdisciplinare', organizat cu ocazia construcției hidrocentralei de la Porțile de Fier, ca tânăr care își căuta o cale în cercetarea preistoriei, am avut privilegiul să-l cunosc pe Vasile Boroneanț, cel care, pentru mine, în percepția actuală, reprezintă arheologul complet al paleoliticului din România și cel mai important exponent al generației sale. Am în vedere arheologul de teren, dar și specialistul desăvârșit grație interpretărilor pe care le-a dat propriilor descoperiri.

Om de mare generozitate, înzestrat cu un calm imperturbabil, extrem de discret față de răutățile celor din jur, Vasile Boroneanț era mereu deschis față de tinerii dispuși la eforturile pe care le implică cercetarea arheologică, permanent încrezător într-o nouă descoperire. Reușea cu multă naturalețe să ne insufle încredere celor care ne căutam cu timiditate primi pași.

Toate aceste trăsături de caracter înobilau sufletul unui om care avusese mult de suferit și care venea după ani grei de detenție politică, ceea ce pentru noi erau factori esențiali de percepție a personalității sale deosebite. Nu de puține ori unii din 'colegii' săi nu ezitau să-l marginalizeze de pe șantierele pe care le deschisese, dar care se dovedeau importante prin materialul arheologic pe care îl ofereau.

Arheologul Vasile Boroneanț a navigat pe toate palierele paleoliticului, de la cel inferior, prin investigațiile de la Ciuperceni, la cel mijlociu prin descoperirea așezării de la Cladova și cel superior prin numeroase descoperiri din peșteri sau din aer liber. Desigur, cele mai importante contribuții ale sale sunt cele din zona Porțile de Fier și în mod special definirea culturii Schela Cladovei. Prin cercetările ample din această regiune, unde a fost nuanțat mezoliticul de aici ca un facies cu totul particular, Vasile Boroneanț a reușit să înscrie teritoriul României în aria marilor descoperiri arheologice ale Europei și nu numai.

Îmi amintesc cu emoție strădaniile sale de a demonstra autenticitatea celor mai vechi utilaje agricole din corn, care, cu toate că se corelau cu analizele noastre polinice, revelatoare pentru primele forme de domesticire a cerealelor, erau primite cu reticență și scepticism, chiar contestate cu vehemență. Este foarte important că ele sunt acum asimilate și recunoscute de comunitatea științifică de pretutindeni. Cercetările asupra mezoliticului de la Porțile de Fier au făcut ca patrimoniul artei preistorice din Europa să fie mai bogat și să câștige unul din cele mai importante centre care au completat harta descoperirilor din această perioadă. Nimeni nu se mai îndoiește azi că acest lucru i se datorează în mod covârșitor lui Vasile Boroneanț, care, cu certitudine, în acest fel, a intrat în panoplia marilor arheologi ai mezoliticului european.

Anvergura marelui arheolog nu putea fi restrânsă de limitele paleoliticului, pentru că, în special în a doua perioadă a activității sale, și-a consumat multe din energiile sale pentru cercetarea postpaleoliticului, care a culminat cu descoperirile de la Chitila. Și aici, ca pretutindeni, grație pertinentei interpretărilor sale a reușit să atragă atenția asupra importanței vestigiilor de aici, mai mult decât cei care erau considerați specialiști dedicați în exclusivitate acestor perioade.

Sunt fericit că am fost contemporan cu unul din cei mai harnici arheologi români, înzestrat cu o capacitate extraordinară de intuiție în perspectiva descoperirii de noi așezări importante pentru patrimoniul național și universal, cu o capacitate incontestabilă de interpretare a propriilor rezultate și de diseminare a lor în cele mai potrivite medii academice. Dar, poate mai important pentru mine este faptul că l-am cunoscut în cele mai diverse ipostaze pe OMUL Vasile Boroneanț, uneori dificile pentru existența sa, alteori pline de bucuria împlinirilor ca urmare stradanilor sale. De fiecare dată am avut ceva de învățat, am câștigat o nouă filozofie asupra vieții, am învățat să lupt și să mă retrag în funcție de ceea ce viața îmi scotea în față, dar în mod deosebit să nu renunți niciodată dacă într-adevăr crezi în propriile acțiuni.